

Friezen weren windmolens uit open gebied

■ Turbines voortaan nog maar op drie plaatsen aan provinciegrens toegestaan

Maaik van Houten

Friesland wil geen nieuwe windmolens meer in het open landschap. Windturbines komen alleen nog op drie plaatsen bij de provinciegrenzen.

Met dit voornemen honoreert het nieuwe college van Gedeputeerde Staten het protest in diverse dorpen tegen nieuwe windmolenparken in de buurt.

In Reduzum bijvoorbeeld liepen inwoners te hoop tegen de komst van acht hoge molens. Ze vreesden dat het mooie, open landschap eraan zou gaan, en dat het veel minder aantrekkelijk zou worden om in het dorpje ten zuiden van Leeuwarden te gaan wonen.

Natuurbeschermingsorganisatie het Fryske Gea is blij met de beslissing van het nieuwe college van PvdA, CDA en Fryske Nasjonale partij. "Aan de ene kant is groene stroom heel positief", zegt directeur Ultjse Hosper. "Maar het ongebreideld bouwen van windmolens heeft een enorme invloed op het landschap. Windmolens passen daar niet."

De Friese Milieufederatie is iets genuanceerder. Deze overkoepelende club van Friese natuur- en milieurorganisaties is op zichzelf wel voor concentratie van windmolens, want, zegt medewerker Aliard de Vries "een verspreid aanbod vinden we niet fraai, om het maar eens plat te zeggen." Maar de federatie heeft problemen met een van de aangewezen locaties, de kop van de Afsluitdijk. Dat is een vogelgebied, zegt De Vries, en windmolens werken versturend. Daar komt voor de milieufederatie bij, dat Friesland de doelstelling voor windenergie niet gaat halen als ze alle locaties in het open gebied schrapt. De ambitie van de FNP - naar een windmolenvrij platteland - onderschrijft de milieufederatie dan ook niet.

De discussie over windmolens speelt ook in andere provincies. Het

nieuwe college van Noord-Holland (VVD, PvdA, CDA en D66) wil alleen nog nieuwe turbines toestaan in de zee. Net als hun collega's in Friesland, zijn Noord-Hollandse provinciebestuurders geconfronteerd met een krachtige lobby tegen nieuwe windmolens. Uit zorg voor het West-Friese landschap, is de Stichting voor Landelijk Schoon bijvoorbeeld voor een uitsterfbeleid voor windmolens. Daar wordt in Friesland ook over gedacht, maar dat kan volgens de Friezen alleen als er compensatie is voor ondernemers die met de molens ook inkomsten verliezen.

Zeeland staat evenmin nog grootschalige parken toe op het land. Maar het nieuwe Zeeuwse college van VVD, PvdA, CDA en SGP biedt wel ruimte voor 'solitaire windmolens' bij een boerderij - op voorwaarde dat ze in het landschap passen.

De landelijke organisatie Natuur en Milieu kan zich in dat beleid wel vinden, al wijst hoofd klimaat en energie Ron Wit er wel op dat er naast die kleine molens 'klappers' in de vorm van grootschalige parken nodig zijn. Om de doelen voor duurzame energie te bereiken zijn windmolens op land eenvoudigweg ook nodig, aldus Wit.

Toch wijst hij het Friese voornemen voor concentratie niet zonder meer af. Hij gruwet zelfs van een provincie als Flevoland, waar door een ruimhartig beleid nu 'schots en scheef' overal molens staan. "Daar is een puinhoop van gemaakt", klaagt Wit.

Anderzijds vindt Natuur en Milieu het jammer dat Friesland de mogelijkheden nu beperkt tot de kop van de Afsluitdijk, het IJsselmeer tegen Flevoland aan, en het klaverblad bij Heerenveen.

"Wil je onze afhankelijkheid van vuile energie verminderen en het klimaatprobleem oplossen, dan moet je ergens compromissen sluiten", zegt Wit. "Als niemand windmolens in de achtertuin wil, dan los je dat nooit op."

De discussie over windmolens speelt ook in andere provincies. FOTO